

Enaki pliči skup lele: Kubanski obisk v FLRJ

Kubanski zun. minister je prišel v Jugoslavijo utrditi prijateljstvo s titovci.

BEOGRAD, FLRJ. — Kubanskega zun. ministra Raula Roa Garcio je ob prihodu v jugoslovansko prestolnico sprejel zun. minister Koča Popović, ki je lansko jesen sam bil na obisku na Kubi. Popović je v pozdravnem govoru poudaril napore obeh vlad k mirnemu sožitju v svetlu in k enakosti velikih in malih držav, ki mednarodnemu sodelovanju. "Kuba in Jugoslavija sta neutrudljivi v razvijanju mednarodnega sodelovanja z vsemi deželami na svetu na temelju enakosti velikih in malih, bogatih in revnih narodov..." je razlagal Popović, pa dodal, da je dosedanje sodelovanje med obema državama pokazalo lepe uspehe, "enakost pogledov na večino mednarodnih vprašanj" pa nudi še boljše izglede za bodočnost.

Kubanski gost je odgovoril: "Kubansko ljudstvo občuduje borbo jugoslovanskih narodov za svobodo, neodvisnost in edinstvo. Vedno smo občudovali Jugoslovane, ki so se borili v Španiji..." Kubanski minister je trdil, da ima kubanska revolucija mnogo skupnega z "jugoslovansko revolucijo."

Izjavi Popovića in Garcio potrjuje jasno trditve onih, ki označujejo Castrovo vladno oz. najkrajno levičarsko, če ne že naravnost komunistično!

Glas vpijočega v puščavi

AMAN, Jordan. — V našem slučaju je to res glas vpijočega v puščavi in to celo v arabski puščavi. Jordanski kralj Husajn je v neki svoji izjavi ostro obsodil arabske politike, ki delajo političen kapital iz revščine arabskih beguncev, ki jih je milijon. Ravno arabski politiki ovirajo vsako pametno reševanje arabskega begunskega vprašanja in zlorablajo begunce v podporo svojega stališča, da je izraelska država samo nekaj začasnega, ki mora kmalu izginiti, narkar se bodo begunci lahko vrnil v svoja stara bivališča.

Kralj je pozval Arabsko ligo, naj vendar začne misliti o "konstruktivni" politiki v begunskem vprašanju. Iz njegove kritike bi človek sklepal, da je opustil misel, da je treba čakati na konec izraelske države, in da se je treba sprijazniti z njenim obstojem. Le tako je mogoče porazdeliti arabske begunce na vse države, izraelsko in arabske, in jim omogočiti novo redno in delavno življenje.

Svobodni svet je kraljevo izjavo toplo pozdravil. Lepo bi bilo, ako bi jo tudi arabski politiki. Kaj takega pa ne smemo pričakovati.

— Polovico funta premoga je potrebno za izdelavo enega funta stekla.

Večina oblaka in naletanje snega. Najvišja temperatura 25.

Novi grobovi

Mathew Zurga st. Na svojem domu na 14923 Aspinwall Ave. je preminul 87 let stari Mathew Zurga st. Bil je vdovec, soproga Frances, rojena Tekauc, je umrla leta 1937. Tukaj zapušta otroke Josepha, Frances Horvath, Louisa, Jane Trentel, Marie Mathew, Rose, Franka in Williama, 9 vnukov, 12 pravnukov in več drugih sorodnikov. Rojen je bil v Velikem Urhu, Nova vas pri Rakeku. V Javorju pri Skočjanu zapušta sestro Frances. Pogreb bo v soboto zjutraj ob 8:15 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob devetih, nato v družinsko grobnico na pokopališču Kalvarija.

Moskva ne kaže dosti volje za plačilo dolga

Razgovori za ureditev sovjetskih obveznosti v Zdrženih državah iz druge svetovne vojne v zastoju.

WASHINGTON, D. C. — Ko so se v začetku meseca začeli razgovori za ureditev sovjetskih obveznosti v okviru zakona o "posojanju in najemanju" iz druge svetovne vojne s Sovjetsko zvezo, so komentatorji trdili, da bodo ti razgovori pokazali, v koliko je Sovjetska zveza pripravljena na popuščanje pri bodočih razgovorih na vrhu.

Sedaj prihaja v javnost, da je Sovjetska pripravljena vprašanje urediti le na temelju večj h ameriških kreditov in povečane medsebojne trgovine. Razgovore vodi v imenu Moskve tukajšnji sovjetski poslanik Menšikov, v imenu Washingtona Chas. Bohlen. Temu je bilo naročeno, naj jih konča, če Sovjetska ne bo opustila svojih zahtev.

Kanada mora živeti v mejah svojih sredstev

WINNIPEG, Man. — Guverner Bank of Canada James Coyne je tod v javnem govoru poudarjal, da mora Kanada živeti v mejah svojih rednih dohodkov, če noče, da se bo njen narodni dolg povečal in njeno gospodarstvo zašlo še bolj pod tuje nadzorstvo.

Vrsta primanjkljajev v zunanji trgovini v letih po drugi svetovni vojni dokazuje, da položaj ni samo začasen, ampak postaja bolezen trajna. Lani je znašal primanjkljaj približno toliko kot l. 1956 — \$1,366,000,000, med tem ko izgleda, da bo letos še večji.

Guverner je mnenja, da bi bilo treba vloge tujega kapitala v kanadsko narodno gospodarstvo omejiti in skrbeti za ustanovitve in razvoj takih industrij, ki bi pomagale zmanjšati trgovinski primanjkljaj dežele.

Rdeča Kitajska dobi skoro atomsko orožje?

WASHINGTON, D. C. — Iz vojaških virov prihaja vest, da ugne Sovjetska zveza skoro dati Kitajski atomske polnitve za vodilne izstrelke za srednje daljave. Te bodo ostale pod sovjetskim vojaškim nadzorom podobno kot je v okviru NATO atomske orožje pod nadzorom Zdrženih držav.

Kitajci grade nasproti Formoze oporišča in strelišča za rakete, ki bodo sovjetske atomske polnitve uporabljale.

Atomsko orožje mora pod nadzorstvo NATO

Vedja liberalne opozicije v kanadskem parlamentu Pearson trdi, da je to edini izhod za rešitev NATO.

OTAWA, Can. — Kanada naj pove Zdrženim državam in Veliki Britaniji, da ne bo več mirno dovoljevala njuno izključno nadzorstvo nad atomskim orožjem v okviru Severno-atlantske obrambne zveze (NATO). Predložil naj omenjenima silama, da prepustita atomsko orožje skupnemu nadzorstvu celotne zveze, ker da bo ta sicer počasi shirala in razpadla.

Se preden je Pearson končal svoja izvajanja, se je oglasil predsednik vlade Diefenbaker in ga vprašal, kaj misli, da naj Kanada stori, če Amerika in Anglija njeno zahtevo zavrneta. Edina logična pot v tem slučaju je izstop Kanade iz NATO.

Pearson je poudaril, da je naloga Kanade storiti vse, da bo njena zahteva sprejeta od obeh velisil, ker da bo NATO itak razpadel, če bo ostalo vse pri starem. Izjavil je, da je pripravljen pristati na to, da dobi Kanada atomsko orožje, toda le v slučaju, če ga bodo kanadske oborožene sile uporabljale na povelje NATO, ne pa na povelje Zdrženih držav.

Moskva bo financirala tudi drugo etapo graditve asvanskega jezusa

KAIRO, Egipt. — Ministrski predsednik Naser je povedal, da je sklenil z Moskvo dogovor, glasom katerega bo Hruščev financiral tudi drugi del graditve jezusa v Aswanu. Za prvi del je dobil Naser od Moskve okoli 100 milijonov dol. posojila; koliko bo dobil za drugi del, ni povedal.

Dela pri prvem delu obstojajo večinoma v izkopavanju kanalov, ki so potrebni za namakanje in ki naj omogočijo graditev jezusa samega. So to v glavnem zemeljska dela. V drugem delu bo postavljen glavni jez, v poštve pridejo torej zopet v glavnem zemeljska dela. Sele v tretjem delu bodo začeli postavljati elektrarne in dvorane z mašinerijo, ki je potrebna za namakalne naprave.

Naser ni tudi objavil pogojev za novo rusko posojilo. Po starih posojilih dolguje Moskvi okoli 275 milijonov dol., prvi odplačilni obroki še niso zapadli, pač pa mora Egipt sedaj plačevati zapadle obresti v obliki dobav egiptovske pavle.

Egiptovski Naser in kubanski Fidel Castro nameravata sklicati konferenco revnih držav

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Kubanski zunanji minister Roa sedaj obiskuje vse revne države po vsem svetu. Ustavil se je tudi v Egiptu in se tam v imenu Castra dogovoril z Naserjem, da bosta Egipt in Kuba sklicala za začetek septembra v Havani mednarodno konferenco vseh gospodarsko zaostalih držav. Povabljeni bodo vse članice ZN, ki se smatrajo za gospodarsko zaostale, posebno tiste iz Azije in Afrike. Tako definicijo za revne države so izbrali v Kairu namenoma. Tako so se izognili potrebi, da povabijo rdečo Kitajsko, ki je po prebivalstvu tako velika kot vse ostale revne države, ako izvezamo Indijo.

Na konferenci bodo seveda govorili največ o moralni dolžnosti bogatih držav, da podprejo revne, pri tem pa ne rabijo kitajskih tovarišev. Na konferenci bodo seveda govorili tudi o vsotah, ki so potrebne za podpiranje revnih dežel. Bilijoni bodo kar frčali po zraku. Saj je lani zahteval Castro samo od Amerike kar 30 bilijonov dol. za podpiranje revnih držav v Latinski Ameriki.

Predsednika De Gaulla želijo zapustiti tudi ljudski republikanci

PARIZ, Fr. — Z odstopom bivšega finančnega ministra Pinaya je general De Gaulle zgubil politično podporo precej močne desničarske neodvisne stranke, ki je v francoskem parlamentu redno glasovala z De Gaullovo stranko za vladne predloge. Kot tretja v tej vladni koaliciji je bila stranka ljudskih republikancev, ki je istotako podpirala DeGaullov režim.

Zadnji nedeljo je imel glavni odbor ljudskih republikancev sejo, ki je na njej sicer po ovinku, toda vendarle odločno obsodil generalovo zunanjo politiko in izjavil, da je "konsolidacija in povečanje NATO v interesu svobode in miru."

Politični opazovalci pravijo, da ljudski republikanci ne bodo več tako brezpogojno podpirali generalovega režima kot so ga do sedaj.

V letalski nesreči nad Jamaico — 37 mrtvih!

MIAMI, Fla. — Veliko potniško letalo se je zrušilo v Montego Bay na Jamaici, pri čemer je izgubilo 37 oseb življenje. Med potniki je bil tudi sin sen. Capehearta iz Indijane.

To je tekot tega tedna že četrta huda letalska nesreča.

DiSalle in Miller bosta poslala vsak svojo listo

CLEVELAND, O. — Primarne volitve v Ohio utegnejo biti zanimive tudi v demokratski stranki. Guv. DiSalle je objavil, da bo nastopil kot "priljubljeni sin" vezan na sen. Kennedyja kot predsedniškega kandidata. Še pred njim se je izjavil za Kennedyja načelnik demokratske organizacije v Cuyahoga okraju Ray T. Miller.

Vse je kazalo, da bodo nastopili demokratski v Ohio skupno, ko je nenadno prišlo do spora in razkola med državno organizacijo in organizacijo v Cuyahoga okraju. Miller je zahteval več kandidatov za konvencijo, kot mu jih je bil DiSalle pripravljen dati. Tako se je odločil Miller za samostojen nastop.

V tej borbi je postal pomemben sen. Frank J. Lausche, ki je preje napovedoval možnost lastnega nastopa pri primarnih volitvah, ki pa svoja dokončna stališča v tem vprašanju ni objavil.

PREDSEDNIK EISENHOWER NAPOVEDUJE DOBRE ČASE

V letnem poročilu o gospodarskem stanju je predsednik napovedal porast ameriškega blagotanja, dvig in razširitev industrijske proizvodnje, pa se zavzel tudi za nadaljevanje borbe proti inflaciji in za — znižanje cen.

WASHINGTON, D. C. — Včeraj je poslal predsednik Eisenhower Kongresu tretje obvezno letno poročilo, v katerem je obrazložil gospodarski položaj dežele in izglede zanj v bodoče. Eisenhower napoveduje še boljše čase, kot jih je dežela v pogledu materialnega blagostanja uživala v zadnjem desetletju. Celotna proizvodnja z vrednostjo obrtniških uslug naj bi se dvignila v prihodnjem desetletju na 750 bilijonov dolarjev od sedanjih 500 bilijonov ali celo še bolj.

Vlada se bo trudila tudi v bodoče za ustalitev cen in celo za njihovo znižanje. Predsednik je pozval v tem pogledu k sodelovanju tako industrijo, kot tudi njene odjemalce in delavstvo. Kongres je pozval, naj gleda, da bo proračun ostal uravnotežen, naj predvideni presežek 4.2 bilijona da v zvezno zakladnico in odpravi omejitve obresti dolgoročnih zveznih posojil na 4 in pol odstotka.

V tem slučaju je napovedal povečanje produkcije, zaposlitve in dohodka preko obsega lanskega leta.

Čeprav se je zavzel za stalnost cen in zaslužkov, se je Eisenhower izjavil proti vladnemu nadziranju čes, da to nalogu lahko opravi javnost sama, če le budno pazi, da ne bo nihče izkoristil splošne javne blaginje v svojo osebno korist. Nakazal je dalje, da se bo upri vsakemu poskusu Kongresa uvesti obvezno posredovanje v sporih med delavstvom in podjetji, o katerem je bilo toliko govora tekot lanskega štrajka jeklarskega delavstva.

Za poslovne zveze ni nobene železne zavesa!

LONDON, Ang. — V Rusiji narašča proizvodnja prirodn h dijamantov, akoravno Moskva ni objavila nobenih števk o njej. Ugotovljeno pa je, da so komunisti odkrili že pred leti dijamantska polja okoli Jakutska v Sibiriji, lani pa v severnem Uralu.

Moskva trdi, da porabi doma vso proizvodnjo v industrijske namene. To je veljalo za resnico vsaj do sedaj kajti ruskih dijamantov še ni nikjer na svetovnih trgih. Verjetno pa je, da bodo kmalu prišli. Le tako se da namreč razumeti sporazum, ki ga je sklenila moskovska vlada z mednarodnim kartelom za dijamante. Glasom sporazuma bo južno-afriška firma De Beers nastopala kot prodajalec ruskih dijamantov. Praktično to pomeni, da je Sovjetska zveza postala član mednarodnega kartela.

Moskovskega stališča ni težko razumeti. Pred leti so se mislili v Kremlju, da lahko nagajajo mednarodnim kartelom z zbijanjem cen. Doživeli so pa slabe skušnje s prodajami aluminija in kositra. Zato so se sedaj rajše kar naprej pobotali z zapadnimi kapitalisti in stopili v njihovo družbo.

V ruskem časopisju doslej še ni bilo niti besedice napisanega o tej kupčiji s kapitalističnim svetom.

Iz Clevelanda in okolice

V bolnišnici — Mrs. Stefaniya Smolic, 20300 Goller Ave., je v Euclid Glenville bolnišnici, kjer je prestala težko operacijo. Leži v sobi št. 417. Obiski so dovoljeni.

Seja — Jutri ob 7:30 zv. ima Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ sejo v Slov. domu na Holmes Ave. Na dnevnem redu je volitev odbora.

V Florido — Mr. in Mrs. Albert Semič z 18607 Muskoka Ave. sta odpotovala na obisk k sinu v Miami, Fla.

Seja — Podr. št. 3 SMZ ima v nedeljo ob dveh pop. sejo v Slov. domu na Holmes Ave. Na zadnji letni seji je bil izvoljen ves stari odbor, čas sej pa prestavljen od 1:30 na dve.

Pozdravi iz Floride — Mrs. Skolar z E. 169 St. pošilja svojim sosedom in znancem pozdrave iz Floride.

V bolnišnici — Cyrill Lekan, 3007 Priscille Ave., Parma, je v St. Vincent Charity bolnišnici, kjer je prestal težko operacijo. Leži v sobi št. 434. Obiski so dovoljeni!

Rev. Ludwig J. Virant, župnik f. Zlostne Matere Božje v Peninsuli, Ohio, je v St. Thomas bolnišnici v Akronu, kjer je bil včeraj operiran.

Zadušnica — Jutri ob osmih bo v cerkvi sv. Kristine sv. maša za pok. Petra Sokach ob 16. obletnici smrti.

V nedeljo ob 10:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Karolino Kolar ob 2. obletnici smrti.

Raznašalca iščemo — Za E. 207, 209, North Vine, Miller, Lindberg in Goller išče upravo AD raznašalca, najraje šolarja ali šolarke, starega nad 10 let. Kličite HE 1-0623.

Zalostno sporočilo — Mrs. Mary Prelec, 19202 Cherokee, je dobila sporočilo, da ji je v Pittsburghu, Pa., umrl bratranec Anton Kapel, doma s Kalila pri Pivki. Zapustil je ženo, sina in tri hčere tu, v stari domovini pa tri sestre.

Velika razprodaja — V Sam's trgovini z železnino na 6812 St. Clair Ave. se je pričela ogromna razprodaja pri vsemu blagu. Več v današnjem oglasu!

Papež sprejel zastopnike ameriške judovske organizacije

VATIKAN, It. — Znana ameriška judovska organizacija B'nai B'rith je poslala svojo delegacijo v Tel Aviv, da se tam pogovori z predsednikom izraelske vlade o njenem zastopstvu v izraelski državi. Med potjo se je ustavila tudi v Rimu, kjer jo je sv. Oče sprejel v privatni avdienci.

O poteku takih privatnih avdienc ne daje Vatikan nikoli nobenega poročila; zato javnost ne ve, kaj vse je sv. Oče govoril z judovsko delegacijo. Člani delegacije so pa odnesli od avdience najlepši vtis in namignili, da je papež ostro obsodil sedanjo protijudovsko gonjo v Nemčiji in nekaterih drugih državah.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 14

Thurs., Jan. 21, 1960

Kdo naj nas zastopa pred splošno ameriško javnostjo

V zadnjih letih smo ponovno občutili, da ni nikogar, ki bi nas zastopal pred splošno ameriško javnostjo, nikogar, ki bi lahko s polno pravico govoril v našem imenu. Pok. Anton Grdina je do svoje smrti to nalogo kar dobro vršil. Od kar ga ni več, je nastopila praznina, ki se jo nam ni posrečilo izpolniti.

Slovenska skupina v Clevelandu je izredno močna in igra dosti važno vlogo v javnem življenju. Njena beseda tudi v političnem pogledu marsikaj pomeni, saj razpolaga po sodbi politikov z okoli 15.000 volivcev.

V domači ameriški politiki ima svoje zastopnike tako v mestnih svetih Clevelanda in Euclida kot v okrajni organizaciji demokratske stranke. V Euclidu imajo celo poseben Slovenski demokratski klub, ki se je pri zadnjih občinskih volitvah pokazal izredno živahnega.

Kjer Slovenci niso zastopani, kot bi bilo treba in kot bi bili lahko, je na področju kulturnega in kulturno-narodnostnega delovanja. V kolikor je kak nastop ali kaka taka prireditve, smo Slovenci največkrat zastopani po slučajnosti skupini, ki je za nastop zvedela in se zanj prijavila. Udeležba na širši osnovi je zelo redka.

Koliko težav je imel pok. Anton Grdina, kadar je želel pripraviti slovenski nastop v okviru Kulturnih vrtov, kolike težave, če je bilo treba nastopiti kje v mestu ali celo na televiziji in radiu!

Kako nam manjka vezi s splošnimi ustanovami v mestu, je postalo posebno očito pretekli Božič, ko se je nenadno v sredini mesta pojavila pred božičnim drevescem pod slovenskim imenom titovska jugoslovanska zastava. Oni, ki so okrasitev trga pripravljali, so se obrnili na glavno javno knjižnico, naj jim pove, kako izgleda slovenska narodna zastava. Tam je nekdo, ki se na vso reč ni dosti spoznal, poiskal kako enciklopedijo ali leksikon in poiskal Jugoslavijo. Tam je seveda našel samo jugoslovansko-titovsko zastavo in jo predložil kot slovensko narodno.

Ko so v mestu zvedeli za zmošto, so se opravičili in titovsko zastavo takoj odstranili. Vsega tega ne bi bilo treba, da smo Slovenci pri vseh ustanovah, javnih in privatnih, ki pripravljajo splošne nastope, zastopani vsaj v toliko, da se te vedo kam obrniti v slučaju potrebe.

Cela dežela nas pozna, pozna danes največ po tem, ker je sen. Frank J. Lausche našega rodu, pozna nas mesto, kjer je bil Lausche župan, kjer imamo svoje zastopnike v mestnem svetu, kjer je naš rojak predsednik mestnega sodišča, pa tudi glavni županov pomočnik v mestni vladi, ne pozna jo pa nas ustanove, ki pripravljajo javne nastope.

Splošnih nastopov, kjer bi naj bili zastopani tudi Slovenci, je morda skozi celo leto kakakega pol ducata ali celo še manj. Obširnejše priprave običajno niso potrebne, ker društva in skupine največkrat pokažejo pred splošno javnostjo to, kar so že preje pokazale pred domačo.

V kolikor je doslej prišlo pri takih prireditvah do širšega slovenskega nastopa, ga je pripravil in vodil nalašč za to sestavljen odbor. Vedno je vzelo dosti časa, predno so se predstavniki zbrali in domenili. Temu bi se v bodoče izognili lahko s tem, da bi ustvarili neko reprezentančno organizacijo, ki bi se zanimala za splošne nastope v mestu in skrbela, da bi bili Slovenci pri njih primerno zastopani.

Kako priti do take organizacije?

V zadnjih letih so razni ljudje o tem razpravljali v javnosti, tudi naš list je prinesel vrsto člankov in sestavkov o tem vprašanju. V njih je bilo največ govora o splošnem narodnem predstavnstvu ameriških in celo vseh zamejskih Slovencev. Organizacija takega predstavnstva je obširna in težavna naloga, ker obstoji vedno nevarnost delitev v različne skupine, ki druga druge nočejo priznavati in si osporavajo pravico predstavljanja. V našem slučaju je naloga manjša in zato tudi precej lažja. Z nekaj dobre volje bi jo bilo mogoče rešiti.

Pri splošnih kulturnih nastopih, kot so petje, igre, narodni plesi, razstave in podobno, bi bilo želeli, da bi sodelovale vse organizacije, ki se za te stvari zanimajo neoziraje se na svetovni nazor, v kolikor bi se bile seveda pripravljene podrediti in vključiti v skupno izdelan in od večine potrjen spored nastopov. Predsedniki ali tajniki teh organizacij naj bi sestavljali člane predstavnstva in si izvolili iz svoje srede predsednika in tajnika, ki bi skrbela za povezavo z zadnjimi osrednjimi organizacijami. Da ne bi padlo preveč dela na ene ljudi, bi se lahko predsednik in tajnik menjala dvakrat na leto ali kakorkoli bi se že izkazalo kot ugodnejše.

Pri narodno-političnih nastopih je pri delitvi slovenskega življa to težko govoriti o skupnem nastopu. Taki nastopi so bili v preteklosti organizirani samo dvakrat: med prvo in med drugo svetovno vojno. Obakrat so se končali nekam žalostno, ker so vodniki zavozili skupni narodni voz na strankarsko pot.

Pri sedanjem razpoloženju in vrstah slovenskega izse-

ljenstva v Združenih državah na enoten narodno-politični nastop ni računati, ne za splošno deželo, ne za naše mesto. Sicer je progresivstvo že precej opešalo, vendar še vedno veže del starejšega rodu na socializem in ga navdušuje za titovstvo. Drugi del je odločno protikomunističen in ne mara o sedanji vladi v Jugoslaviji niti slišati. Zato bi bilo edino primerno, da se demokracijski protikomunistični tabor pomeni med seboj, kje bo nastopil skupno in kdo bo v njegovem imenu govoril.

Čas je, da tudi v tem pogledu napravimo red, ko se vendar tako radi hvalimo, kako odlično smo organizirani!

BESEDA IZ NARODA

Z blizu deset tisoč milj dolge poli po Ameriki

(Piše A. Vičič — Nadaljevanje)

Odpeljala sva se proti jugozahodu do kraja Old Faithful (Stara zaupnost), kake štiri kvadratne milje velik prostor, kjer so naravnih vodometi, ki mečejo 200 do 203 stopinj vročo vodo do 50 čevljev visoko v zrak. Na tem prostoru je na stotine vrelov, ki mečejo izmenoma vročo vodo v zrak, po kakih šest ali deset naenkrat, nato se potolažijo in nehajo ter dajejo iz sebe glasove: brk, brk, brk, kot bi kuhali močnik v globokem loncu na velikem ognju. Medtem začno izvirati drugi, se spet pomirijo, nato pa začno vreti tretji in tako se pesem ponavlja kar naprej. Res, človek lahko premišluje, kaj je to in od kod?

Pozabil sem omeniti, da sta približno v sredini parka tudi dva krasna slapova, eden meri kakih 300 čevljev, drugi pa kakih 110. V Yellowstoneu parku je tudi dosti divjačine: srn, jelenov, severnoameriških losov, pronghornov, medvedov pa toliko, da hodijo po cesti kot kakšni vojaki na straži. Ko trobiš se ti ne umaknejo in moraš avto ustaviti, da jih ne povoziš. Takoj prihitijo, se postavijo na zadnje tace, sprednje pa položijo na okno avtomobila in čakajo, da jim kaj daš. Najboljše je, da jestvino vržeš v stran od avta, da greš lahko spet naprej. Še veliko drugih zanimivosti je v tem parku, pa je človeku težko obdržati vse v glavi. Vsekakor je ta park tako lep, da si ga lahko vsak ogleda.

Od tu smo se podali proti jugu do Salt Lake City, kjer je Veliko slano jezero. V vodi je 28% soli, katero pridobivajo, jo prečistijo, predelujejo in nato prodajo. Tam je več trgovskih družb, kot Morton Salt, itd.

Druga zanimivost tu pa so mormoni. V državi Utah jih živi nad polovico. Tu imajo svoje pravcato kraljestvo. Vedno sem bil mnenja, da so amishi, katerih imamo v Ohio kar precej, in mormoni približno eno in isto. Izvedel sem, da njihova vera in običaji nimajo nobenega sorodstva. Kot amishi tudi mormoni ne verjamejo v noben napredek, kot v stroje, v elektriko in podobno. So dobri kmetovalci, polja obdelujejo s konji, vozovi in plugom, tudi z motiko, toda z nikakimi poljedelskimi stroji. Vendar so mormoni bolj napredni, tu v Salt Lake City imajo pravo bogastvo. Njihov stari, krasni Tempelj je bil zgrajen pred kakimi 200 leti in ima tisoč sedežev. Vodnik, ki nam je Tempelj razkazoval, je povedal, da ni v Templju zabitega nobenega žeblija. Ko so mormoni zidali Tempelj, niso imeli denarja, da bi žeblije kupili. Tudi, da bi bili morali iti s štirimi konji po nje osem dni tja in osem dni nazaj. Zato so se odločili, da so Tempelj zleplili in uporabljali le lesene kline.

Dalje imajo tam zelo lep muzej in v njem mnogo zanimivosti, imajo tudi veliko ovalno poslopje "Tabernakel", v katerem je prostora za dvanajst tisoč ljudi. V tej stavbi so postavljene tiste slovite orgle, katere lahko večkrat slišimo po radio, dalje imajo mormoni v Salt Lake City še velik nov Tempelj, kamor pa ne pustijo nobenega obiskovalca, če ni nji-

hove vere. Vodnik nam je razložil, da so gradili ta novi Tempelj celih 40 let in končali so ga nekako pred 65 leti. Pojasil nam je tudi, da se mormoni vsako nedeljo postijo in da je v nedeljo prihranijo pri hrani in jedadi, darujejo vse za Tempelj in za njih vero. Dalje je povedal, da mormonski duhovniki ne prejemajo nobene plače, da mora vsak delati za svoj obstoj. Če mormoni dobijo človeka, ki je v resnici potreben pomoči, mu neglede na veroizpoved pomagajo s hrano in obleko in mu preskrbijo delo. Če pa noče delati, ne sme več priti k njim. Mormonska organizacija je precej bogata, imajo velikanske kmetije, tovarne, kjer izdelujejo predmete za lastno rabo, pa tudi za prodajo. Pa naj zadostuje o mormonih v Salt Lake City-u v državi Utah.

Od tod smo se odpravili naravnost proti domu po cesti U.S. 30, ki pelje po južni strani države Wyoming. V malem mestecu Laramie sva prenočila. Naslednji dan sva se vozila kakih 100 milj, da sva prispela do obljubljenega dežele Nebraska. Voziš 500 ali še več milj po lepem, rodovitnem polju, kjer raste večinoma pšenica in koruza. Imajo tudi dosti rži, ovsa in ječmena, pa tudi sočivja za lastno uporabo. V državah Nebraska, Kansas, Iowa, Missouri je dosti "feederjev" (ne vem, kako bi te slovensko imenoval). Ti pokupijo mršavo živino, jo zrede z žitom in koruzo in jo kje živina zadosti debela za klavnice, jo nalože na vlake in odpeljejo. En sam kmet ali "feeder" bo naložil čeli vlak goveje živine ali prašičev.

Tisti večer smo prenočili v malem mestecu Milford, prav blizu mesta Lincoln v Nebraska. Od tam sva drugi dan prevozila vso državo Iowa in skoraj polovico Illinois. Po vseh teh državah se razteza krasno rodovitno polje. En kmet pridelava več žita in koruze kot polovica Jugoslavije. Zato ni nič čudnega, če mi tu v Ameriki skrbimo, kam bomo spravili živež, ker ga imamo toliko, da ne vemo kam z njim, toliko ljudi po svetu pa strada dan za dnem. Kje na svetu bi tako dobro živeli kot tu pri stricu Samu. Seveda dostikrat čitamo v časopisju in sami dobro vemo, da je tudi tu marsikaj narobe, drugod po svetu pa še več. Jaz mislim, da je naša dolžnost, da spravimo take ljudi, ki narobe delajo, ven iz državne vlade ali iz Washingtona in postavimo take ljudi, ki bodo delali prav, saj jih je zadosti, samo priliko jim moramo dati.

No, sedaj sem pa malo zašel, o ja, tisti večer sva prišla do Blumingtona v Ill. in ker je bilo že precej pozno, je malo manjkalo, da nisva dobila prenočišča. Pa sva bila toliko srečna, da sva našla precej lep motel in restavracija je bila prava. Drugi dan sva se podala po cesti U.S. 150 do Danville, Ill. in potem po U.S. 136 do Indianapolis, od tam pa U.S. 40 skoraj do Columbusa, Ohio. Ko sva prišla preko meje, sem ves srečen vzdihnil "o ti prekrasni Ohio z mojim domom v Euclidu." Res, lepo potovanje

Zbornik Svobodne Slovenije

Spet je med nami skoraj tisto strani obsegajoča knjiga, ki

sva z ženo napravila, videla sva lepe kraje in veliko nepopisnih zanimivosti. Človek mora vse to videti, da verjame. Po cesti U.S. 42 sva se pripeljala v Cleveland prav do doma.

Zakaj to pišem? Večkrat čitam v naših časopisih potopise o stari domovini in o Evropi. Res je, da kri ni voda, da nas je veliko takih, ki imamo v starem kraju sorodnike, starše, brate, sestre, nečake in nečakinje in da imamo tudi domotožje po rojstnem kraju. Poznam rojake, ki so bili po drugi svetovni vojni že po trikrat in štirikrat v stari domovini. Nekateri celo po petkrat in šestkrat. Jim nič ne očitam, saj so zapravili svoj denar, ne moj. Povedati mislim tole: bom začel kar tukaj pri Clevelandu, kjer nas je največ Slovencev. Menda je dosti takih, ki drugega ne vedo kot to, da je Cleveland v državi Ohio in ki niso bili še nikoli več kot 50 ali 100 milj iz Clevelanda. Morda je tako tudi v Chicago in v Pennsylvaniji ter po drugih večjih slovenskih naselbinah po vsej Ameriki.

Kri je kri in domotožje se ne da popisati, posebno, če imaš sorodstvo tam. Toda mi vsi bi morali pripoznati, pa čeprav kritiziramo Ameriko, da nam je ona dala boljši kos kruha, kot smo ga imeli v stari domovini. Zakaj torej ne pogledamo, kaj ima naš dobri, stari stric Sam še v zalogi za nas. Tu, v naši novi domovini, lahko vidimo več mnogo bolj zanimivih stvari kot v stari. In nikoli vam ne bo žal, če si to bogato deželo Z.D.A. dobro ogledate!

(Konec)

Faranom fare Sv. Vid pri Stični

Cleveland, O. — Iz starega kraja sem prejela pismo od upravitelja župnije št. Vid pri Stični č. g. Pavlića Stankota, v katerem me prosi, naj dam v njegovem imenu v slovenski časopis prošnjo za podporo cerkvi št. Vid pri Stični.

V velikih potrebah živi naša župnija, najobširnejša župnija v ljubljanski škofiji. Dvaindvajset podružnic spada pod zvon sv. Vida. Včasih je bilo tam pet duhovnikov, danes je samo eden. Ljudje so sicer dobri, a vsega ne zmorejo. Cerkvena poslopja kličejo po temeljiti obnovi. Posebno je treba popraviti zvonik, ki se je že začel nagibati. Tudi cerkev je treba popraviti znotraj in zunaj.

Podpisana prav lepo prosi vse rojake, da podprejo svojo roj. župnijo, da bodo mogli dostojno obnoviti prekrasen baročni zvonik in cerkev.

Kdor je pripravljen pomagati, naj pošlje na naslov: Mrs. Mary Izanec, 799 E. 157. St. LI 1-6056, ali Mrs. Frances Skubic, 15400 Lucknow, IV 1-5391, ali Mr. Joe Verbič, 5107 Luther Ave., HE 1-1748. Vsem darovalcem že sedaj Bog povrni.

Mary Izanec.

PRVA PAPIRNICA V AMERIKI

Prva papirnica je bila zgrajena v Philadelphiji in je začela obratovati l. 1690.

Kulturna kronika

po pravici nosi naslov — Zbornik. Kot celota je posvečena tridesetletnici škofovskega jubileja sedaj že pokojnega našega škofa dr. Gregorija Rožmana.

Obširno snov, ki je razdeljena na poglavja, pričenjajo Razprave in razmišljanja. Dr. Milan Komar razlaga Ljubezen do usode. Globok članek, če ga natančno in s premislekom prebereš. Zanimiv, s svojim pogledom je napisan članek Karla Rakovca: Eden izmed naših problemov: dvojničnost. Napisan je hladno resno in ne zakriva težav, ki se pojavljajo pri ljudeh, ki imajo dve domovini.

I. A. je prispeval članek, ki bo zanimiv za tiste, ki se radi pečajo z gospodarstvom: Komunizem in podjetnost.

Zasnova za zgodovinski roman bi mogel biti članek pokojnega dr. Bogomila Vošnjaka: Poglavje stare slovenske demokracije. Čeprav je članek kratek, ima nekaj takih detajlov, da bi skoraj moral zbuditi pisatelja, ki bi se poglobil v zgodbo ustoličevanja na Gosposvetskem polju. Marsikdaj sem že mislil, da bi nekdo moral napisati zgodovinski roman iz te dobe. Bil bi to naš drugi Pod svobodnim soncem. Priprčan sem.

Drugo poglavje je posvečeno slovenskim gornikom. V Arko je prispeval v južnih širinah in članek o Tretji patagonski ekspediciji bariloškega andskega kluba. Vsaj Gorenjci, ki smo iz gora zrasli bodo ob članka uživali. Pravi planinec pa bo gotovo z veseljem prebral članek Ivana Arnska Prvi vzpon na Cerro Armaceda in članek Davorina Jereba Bariloška smer na Veliki ali Zahodni Paine. Oba članka sta spremljena s slikami, ki ponazarjajo tekst. Velika novost za nas je Južni tečaj. Tega se dotikata Vojko Arko z Weddellovim morjem in Dinko Bertonec Ob nunatakih Moltke. Še imena za nas so skrivnostna, kaj šele vsebina.

Za temi poglavji so lepe strani posvečene Naši besedi — prozi in pesmi. P. Bernard Ambrožič je napisal zanimivo Literarno igranje. Morda je spomin na šolska leta, morda tudi malo satire. Na vsak način pa zanimivo branje. Iz drugega romana In svet se vrti naprej, je Stan. ko Kociper priobčil Hudo uro. Napeto pripovedovanje daje slutiti, da se je Kociper lotil v tem drugem delu romanu že srške zgodbe. Kak je celoten roman, je težko soditi — prinesel pa bo gotovo nekaj novega, čeprav morda osebnega. Treba bo pač počakati. Drži pa še vedno to: Kociper je v risanju gorice mogočen in lep, rado pa mu pisateljsko pletenje zdrsi iz rok, ko se spusti na pot zgodovinske eksegeze.

Svoji vlogi je ostal zvest Ivan Korošec. Njegova Fata morgana v tem zborniku se spodobno priključuje zbirkici črtic iz vojnege časa. Piše preprost jezik, kratke, vojaške odstavke. Priprčan sem še vedno, da bi nam znal čez leta Korošec ustvariti slovenske Lesene križe.

Prijazno in zelo iskreno je opisal Božo Kramolc ženske. Otroška spomina in zrel spomin, vsi trije orisani v lepem in sončnem jeziku.

Jože Krivec je v Treh slikah orisal našo notranjo razklanost zavoljo otrok, ki nam na tujem uhajajo od domačih spominov in jezika. Problem, ki nas bo pek, dokler bo ta naš rod živ. Novi rod bo ta problem gledal s svojimi očmi. Hvala Bogu, da nas takrat ne bo več.

Močan postaja Lojze Novak. Njegov Curek časa je zgodba človeka, ki je zgubil otroka. Novak ljubi temne in težke zgodbe. Če mu to ne bo prešlo v maniro, bo med mladimi eden najmočnejših.

Zdravko Novak je priobčil So-

tor št. 216, zgodbo iz romana, ki se godi na Rabu. Spomin na huda leta. Tenč mora skrivati v sebi dobrega pisatelja, zakaj Pravarji se na moč lepo bero in tudi jezik tako po kmečko diši, da je branje prijetno.

Med pesniki je prvi Stanko Janežič. Skoraj bi smel reči, da mu verzi bolj pojo kakor proza. Vladimir Kos je prispeval šest pesmi. Najmočnejša se mi zdi z naslovom April in manj ni junji. Kos je ostal zvest sebi in upal bi se reči, da je od vseh naših ultramodernih pesnikov z najbolj močnim čustvom.

Slavko Srebrnič je prispeval dve fantastični pesmi. Dobri sta, posebno druga.

Naših najmanjših se je tudi to leto usmilil Mirko Kunčič. Napisal jim je veselo zgodbo o Skratcu Rogatcu, tri prirske pesmi in še prizorček Medaljonček. Veliko tega bi mogli porabiti za slovenske šole, kjer jih na tujem imamo. Tako nazarensko smo potrebni pisanja za otroke. Nimamo ga. Pisatelj Kunčič je med res redkimi, ki ni omagal. Da še dolgo ne bi.

V Izseljenskem letopisu najdemo na prvi strani besede dr. Miha Kreka in besede zdaj že pokojnega škofa dr. Gregorija Rožmana. Velik poudarek je na besedah: Eno nas druži in veže: Slovenci smo in kristjani. In drugo: slovenski izseljenski tisk. Ko bi si mi vsi to pismo za leto 1960 vzeli za vodilo — še dolgo bi mogli živeti.

Za tem so nanizani članki Slovencev v Kršćansko demokratski zvezi za Srednjo Evropo, ki ga je napisal dr. Ludovik Puš, 90 let šolskega boja na Koroškem izpod peresa Toneta Jezernika in Prosvetna dejavnost med koroškimi Slovenci. Dr. Miha Krek lepo in občno opiše Šolske sestre v Slomškovem letu.

Zdaj pridejo na vrsto mrtvi slovenski javni delavci. Te strani Zbornika so posvečene dr. Bogomilu Vošnjaku, dr. Alojzju Kuharju in Josipu Zalarju.

Veliko truda je položil v zbiranje za Knjižno žetev zamejskih Slovencev Zdravko Novak. Kdor se s knjigami peča, mu bo članek v veliko korist.

Na vso moč zanimiv je članek Brazilija, dobra zemlja. Le kdo bi si mislil, da so bili Slovenci že tako zgodaj tam? Pisatelj članka je opravil lepo delo.

Ker smo v znamenju atomske dobe in hrepenenja v vesolje, bo članek Janka Hafnerja Planetni vek se začne, vsakemu v pouk. Spuščeni in rakete in sanje o lun — vsi je lepo razloženo.

Zadnje strani so posvečene pregledu dela, ki je bilo opravljeno v desetih letih izseljenstva. Tu najdete delo Slovenskega odra iz Clevelanda v desetih letih, pregledate delo Društva Slovencev za deset let nazaj in vidite, kaj je delala Slovenska mladinska organizacija v desetih letih. Le pregled in mnogo zgodovine.

Zadnji listi so posvečeni pregledu pevskih zborov v Argentini.

Reči smemo, da je tudi letošnji zbornik vreden svojega denarja. V njem je mnogo truda, mnogo dobre volje in na vseh straneh želja, da bi Slovenci po svetu še naprej ljubili svojo besedo in svojo zgodovino. Naj bi ostal Zbornik ogledalo naše preteklosti, naša vest. Naj bi po tem ogledalu radi segali tudi Slovenci v Ameriki in naj bi bil v vsaki zavedni slovenski družini.

Zbornik lahko dobite v trgovini Familija, 6116 Glass Ave., Cleveland 3, Ohio. Cena obširni knjigi, ki jo je opremil arhitekt Marijan Eiletz, za poglavja pa napravila slike kipar France Gorše in slikar Ivan Bukovec, stane \$3.25, po pošti \$4.50. Dajte še za običajno takso. Knjiga je vredna tega denarja, obenem pa podprete slovenski tisk, ki silo trpi. Samo tisti, ki tudi za knjigo nekaj žrtvujejo, morejo našo besedo na tujem še rešiti.

Karel Mauser.

KRVAVE ZARJE

MEHISKI ROMAN

Priredil Kolenc Franc

—Jaz — se je nekoliko vzrav-
nal duhovnik. — Kaj želite?
—Vas je včeraj vojno sodišče
obsodilo na smrt, kajne?

Pro je mirno odvrnil:
—Včeraj zvečer so nam spo-
ročili, da bomo danes usmrčeni,
a obsojeni nismo bili od nikake-
ga vojnega sodišča.

Torres je ostmel.
—Nemogoče! — In kdo je vas
obsodil? — se je obrnil k osta-
lim.

—Ne vemo — so odvrnili.
—Nismo bili niti zaslišani —
je nadaljeval Projev brat — ni-
ti obsojeni. Niti tega ne vemo,
kaj smo zakrivali. Brat se je za-
vzel za neko nedolžno deklico,
ki so jo hoteli redarji odvesti
ravno med poroko. Mene so na-
slednjega dne iztrgali materi
iz rok ravno v isti uri, ko je
bil izvršen atentat na Obrezo.
Inženir Segura sedi tu že cele

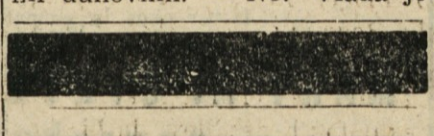
tedne. Tega mladeniča pa so
privedli sem radi tega, ker je
ob atentatu bil slučajno na ce-
sti.

Torres se je zopet obrnil k
duhovniku.

—Po celi državi delate nemir,
če pa vas oblast dobi v roke, za-
tajite vse. Vi ste duhovnik, za-
kaj ne poveste resnice.

—Peljite me pred sodišče —
je odvrnil mirno Pro. — Z dej-
stvi dokažem, da so očitki ja-
lovi. Radi vere so nas zaprli in
radi nje bomo umrli. Bog nas
je izbral, da s krvjo pričamo
zanj.

—Ali hočete prositi za pomi-
lostitev? — je vprašal Torres.
—Za milost? — se je nasme-
nil duhovnik. — Ne! Vlada je

V blag spomin

PETE OBLETNICE SMRTI
NIKOLI POZABLJENEGA MOZA
IN OČETA

Antona Nemec

ki je umrl 21. januarja 1955

Zakaj si nas tako zgodaj zapustil,
zlato mož in dobri oče? Zakaj, to ve
le Vsemogočni, ki Te je po svoji bo-
žji Previdnosti pred petimi leti od-
poklical iz naše sredine. Poln skrbi
za nas, pa vendar popolnoma vdan v
božjo voljo, si prenašal teže zemel-
skega trpljenja, dokler ni bila pre-
trgana nit Tvojega, nam tako draga
življenja. Sleherni dan se Te z lju-
bezno spominjamo in prosimo lju-
bega Boga, naj Ti bo bogat plačnik.

Ti pa, dobri mož in skrbni oče, po-
čivaj sladko in mirno, ter na veselo
svidenje nad zvezdami.

Kako prazno in pusto je vse,
odkar Te zemlja je skrila,
že pet let najboljši srce,
prerana gomila pokriva.

Zaldujoča

ZENA in OTROCI

Cleveland, Ohio, 21. jan. 1960.

za naše prošnje gluha. Samo od
Boga pričakujemo milost. Ži-
vel Kristus Kralj.

—Živel Kristus Kralj! — so
vzkliknili tovariši.

Torresu je bilo žal, da je obis-
kal jetnike. V srcu je začutil še
večjo razdvojenost. Hitel je k
Luzu. Ni ga našel.

Cas usmrtitve se je bližal.
Dvorišče se je začelo polniti z
radovedneži.

Na dvorišče je prikorakal
oddelek vojaštva.

Nekaj trenutkov pred deveto
uro je prišel Luz. Prižgal si je
cigareto in se postavil med svo-
je tovariše-generale.

Torres je dal povelje. Vojski
so se pripravili.
Točno ob devetih so pripeljali
štiri obsojence. Pred njimi je
korakal Mascarones.

Krjava drama se je začela.
Mascarones je zgrabil Proja
in ga postavil k steni. Pro se je
obrnil k zidu, je pokleknil in ne-
kaj časa molil. Iz žepa je po-
tegnil križ in rožni venec, obo-
je je poljubil, nato vstal in mir-
no dejal:

—Pripravljen sem.

Torres ga je vprašal, ali želi,
da mu oči zavežejo.

—Ne! Ne bojim se smrti.

Torres je odstopil. Pet voja-
kov je dvignilo puške.

Pro se je smehljaj. Zrl je v
nebo, roke pa je na prsih pre-
križal.

Častnik je dvignil meč.

—Živel Kristus Kralj! — je
zeklical Pro.

V tem trenutku je Torres za-
mahnil z mečem. Puške so po-
čile in Pro je omahnil.

Drugi je bil Segura. Tresel
se je, a oči si tudi on ni pustil
zavezati.

Sledil je Projev brat, Umber-
to. Bil je popolnoma miren.

—Nas lahko ubijete — je za-
klical proti častnikom — toda
Kristusa ne boste ubili! Bog
živi!

Zadnji je bil mladi delavec.
Krvavi prizor ga je popolnoma
zmešal. Kričal je in se branil.

—Kaj hočete z menoj? Ni-
sem storil ničesar. Res, katoli-
čan sem, a to še ni vzrok za
smrt. Izpustite me!

V naslednjem trenutku so pu-
ške tudi njemu zapele mrtvaško
pesem.

Zaloigra je bila končana. Mno-
žica se je razšla. Fotoreporter-
ji so pograbili aparate in hiteli
v uredništva, da bi popoldanski
časopisi že lahko prinesli ilustri-
rana poročila.

PRESENEČENJA

Torres je čutil v srcu gnus.
Takoj je hitel domov, ker je ho-
tel biti sam.

Na mizi je našel pismo. Na-
slov je bila pisala ženska roka.

Vztrepetal je. Bilo je Guade-
lupino pismo.

—Dragi Torres! — je pisala
deklica. — Doznala sem, da je v
prestolici policija zaprla jezuit-
skega patra Mihaela Pro, moje-
ga dušnega vodnika, ki mi je bil
izkazal veliko dobroto. Prav

lepo Vas prosim, rešite ga, ako
pa tega ne morete, mu vsaj laj-
šajte usodo. Pro je zelo izobra-
žen, goreč, svetniški duhovnik,
ki mi je bil ob neki priliki v
veliko tolažbo. Tudi Vas se je
spominjal in je lepo govoril o
Vas. Rešite ga, prosim Vas in
ako je mogoče, mi pišite. Po-
zdravlja Vas Guadelupe.

Torresu se je zavrtelo v glavi.
Guadelupe ga prosi, naj po-
maga duhovniku, a je bil ravno
on tisti, ki je poveljeval pri nje-
govi usmrtitvi. Kaj bo rekla ra-
di tega?

(Dalje prihodnjič.)

Ženske dobijo delo

Delo za žensko
Išče se žensko za hišno delo
pri slovenski odrasli družini. —
Pustite naslov ali telefonsko šte-
vilko v uradu A. D. (x)

Moški dobijo delo

Potrebuje
4 energične prodajalce hiš
GLOBOKAR REALTY

986 E. 74 St. HE 1-6607 (15)

MALI OGLASI

Poceni se dobi
zimski suknja mere 40, 2 spo-
mladanska površnika, obleke in
čevlji mere 7½. Kličite MU 1-
7230. (15)

HIŠE — LOTI.
IMAMO VELIKO ŠTEVILO
VSAKOVRSNIH HIŠ IN LO-
TOV NA PRODAJ NA LEPIH
KRAJIH. — KADAR KUPUJE-
TE HIŠO, SE USTAVITE PRI
NAS V PISARNI, KJER SI
LAHKO OGLEDATE SLIKO
VSAKE HIŠE. — TOČNA IN
ZANESLJIVA POSTREŽBA.

Knifc Realty

820 E. 185. St. IV 1-7540 (XTH)

Soba se odda

Opremljena soba, zgoraj, se
oddaja zaposlenemu moškemu na
1083 E. 67 St.

—(15, 21 jan)

Re-Nu Auto Body Co.

Popravimo vaš avto in prebarvamo
da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje.
Welding

JOHN J. POZNIK in SIN

GLenville 1-3830

982 East 152nd Street

Prodaja se
zaradi zapuščine 2-stanovanj-
ska hiša po 4 in 4 sobe, furnez
na plin, avtomatična gorka vo-
da, v fari Marije Vnebovzete.
Kličite PO 1-6707.

(14)

Zastoj stanovanje
v 4-sobni hiši z gorkoto, elek-
triko in telefon in mala plača v
zamenjo za čiščenje malega ura-
da in za čuvaja. Dvojica ima
prednost. MU 1-4787.

(15)

Carst Memorials
Kraška kamnoseška obrt
15425 Waterloo Rd. IV 1-2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVAL-
NICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
Oglašajte v "Amer. Domovini"

SAM'S Friendly Wallpaper Paint and Hardware Co.

6812 ST. CLAIR AVENUE

Razprodajamo celotno zalogo!
Vse blago mora biti žrtvovano LJUDSTVU
Smo prežalozeni Prihranki do 68% ceneje

KLEPARSKE POTREBŠČINE - ŽELEZNINA - BARVE - ORODJE - ELEKTRIČNE
POTREBŠČINE - IGRACE - ITD.

DUTCH BOY HIŠNE BARVE Reg. 7.45, sedaj \$4.95	SUPER KEMTONE Reg. 6.39, sedaj \$4.49	KEM-GLO EMAJL Reg. 9.49, sedaj \$5.75
PRESTONE sedaj \$1.69 galona	HIŠNA BARVA OLJNATA Reg. 4.50 gal., sedaj \$2.49	SPAR FIRNEZ Reg. 6.95 gal., sedaj \$3.49
BARVNO REDČILO Reg. 1.29 gal., sedaj 89c	ORODJE vseh vrst 1/2 ceneje	22 galon prostorni SMETNJAKI Reg. 3.98, sedaj \$2.49
TROJNI X - XXX GNOJIL Reg. 6.45 100 lbs., sedaj \$4.59	TRAVNA SEMENA Reg. 69c lb., sedaj 34c	SQL ZA POSIPANJE Reg. 2.25 - 100 lbs., sedaj \$1.59
ELEKTRIČNE ZICE 1/2 ceneje	Aluminijaste SNEŽNE LOPATE Reg. 3.49, sedaj \$1.94	SNEŽNE VERIGE vseh velikosti 1/2 ceneje
VLOŽEN LINOLEJ "Armstrong" 1/2 ceneje	Opustili bomo prodajo "Lionel" električni vlakov in pribora PRIHRANKI DO 50% CENEJE	

RAZPRODAJA BO V TEKU ZA NEDOLOČEN ČAS! DOSTAVIMO BREZPLAČNO!

Vsakdo je dobrodošel, da si ogleda ogromno zalogo v naši trgovini neobvezno. Želimo,
da bi imela javnost velike koristi od te ogromne razprodaje!

the MAY Co's (2) BASEMENT stores

EAGLE ZNAMKE SO SE VEČJI PRIHRANKI...

Glavni januarski dogodek!

Slovite "Royalty"
krizaste odeje

3.99
vsaka

- 72x90 inč velike
- 90% rayona, 10% acrilana
- Odlična zmes umetnih vlaken
- Lepe... Močne... Tople
- Širok satenasti rob
- Pet krasnih barv

Če potrebujete ali boste potrebovali odeje... kupite
jih sedaj... Telefonirajte! Pišite! Pridite! To je
izvanredna razprodaja! Ne prezrite kvalitete, katero
najdete pri veliko dražjih odejah... sedaj po tej res
nizki ceni!

- Lilasta
- Rožnata
- Modra
- Zelena
- Kavna

Kličite CHerry 1-3000
Sprejemamo pisma in telefonična naročila...
The May Co.'s domačinski oddelek
v mestu in na Heightsu

V blag spomin

DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE MATERE
IN STARE MATERE

Karolina Kolar

ki je zatisnila svoje dobre oči
dne 23. januarja 1958

Minilo je že leti dve,
odkar si zapustila nas!
Kako je žalostno, kako dolga,
ker Te več med nami ni!

Sonce naj na trato sije,
kjer počivaš draga Ti,
duša Tvoja pa naj srečo uživa,
tam v rajski večnosti.

Zaldujoča ostala

MIMI KONČILJA, hči

Cleveland, Ohio, 21. jan. 1960.

HANDEL - MAZZETTI:

Junakinja iz Štajra

"Dina, Dina, poidite proč, pe-
lji proč mamico! Domov! Ne
sem ... oj ... meni je tako hu-
do ... oh ... kako se mi smili
— Dina, proč! Za božjo voljo!"

Večja deklica je izkušala, za-
držati mater, ki se je rinila
proti strelcem, in ji je prigovar-
jala, da bi se vrnile domov, to-
da mati je zaklicala: "Svojega
otroka ne pustim, pa če gre za
življenje. Sedaj grem v mest-
no hišo! Grem pred sodnika!
Nazaj, hočem svojega otroka!"
Tresoč se roke je dvignila pro-
ti mlademu možu, ki je sedel
na konju, in mu je zaklicala:
"Udari naj vas Bog vse sku-
paj!" Vzklopili so iz množice jez-
ni glasovi: "Boš tiho, klevet-
nica! Gospod Hendel, spravite
proč babnico! Psuje vas, Go-
spod!" Mladi Hendel se je de-
lal, kakor da nič ne sliši.

Uboga žena je nato omaho-

vala proti mestni hiši, odkoder
je mladi Hendel nanovo slišal,
kako je ihtela in tarnala na-
prej. Vrvanje množice je sedaj
nekoliko utihnilo: vrata mest-
ne hiše so zaškripala, in mladi
Hendel je krčevito grabil ko-
nja za uzdo ... pa je slišal mo-
ški glas — spoznal je, da je
Madzederjev — ki je velel s
strašno jasnostjo: "Ne. Priše-
gel je, da ne poslušate nobene
prošnje več. Bodite veseli, da
vam ni pustil obglaviti vaše
hčerke in ne vpijete tu okoli, si-
cer še tudi to stori!"

Kaj takega rečjo materi, sve-
ti Bog — — Mati ječi: "Ste li
prišli od matere ali od volku-
lje? Moj otrok, moj nedolžni
otrok! Na sramotnem odru ka-
kor vlačuga! Moj nedolžni ot-
rok!"

Mestni svetovalec je režeče
zaklical:

"Če bi bila nedolžna, bi ne
stala tam gori!"
In zaloputnil je vrata.

Henrik je sedel na konju,
mrtvaškobled, vse je kipelo v
njem, z zobmi je škripal. O ta
nesrečna sodba, ki jo je izrekel
oče in je vrhutega odrekel vsa-
ko milost! To je strašno! Li naj
jo vrši še nadalje in gleda to
gorje, ki bi ganilo volkovo sr-
ce? Ali pa naj postavi v zasmeh
očetovo čast in prelomi očet-
vo voljo in postav? Eno ka-
kor drugo je sramotno ... to-
da večja sramota je prvo ... Gle-
dati v železju nedolžno deklico
kakor ujeto žival; ni mešala

strupu, ni kradla ... samo zara-
di pobožne neumnosti ... se-li
to spodobi možu? Ves njegov
srd zoper deklico se je ohladil,
ob prizoru njene muke se je
raztopil, kakor se raztopi sneg
v solnčnih žarkih ... Res, zlo-
mila mu je meč. Prav se mu je
zgodilo. Bil je tepec in je na-
padel z mečem moža, ki ni imel

orožja; ona ga je viteško bra-
nila. Oče, in če je bila tvoja
sodba pravična, je prostaška
služba rabeljeva; zakaj si me
napravil za rabelja? Zopet se
je ozrl na deklico, ki je kakor
sveta potrpežljivost stala ob
stebri; spomnil se je na neko-
ga, ki je tudi pred vsem ljud-
stvom visel na križu, in stotnik,
ki je stal na straži, se je trkal
na prsi in je rekel: "Bil je ne-
dolžen."

Tako živo je ta podoba pri-
plavala pred njegove oči, da se
mu je zdelo, da kaplja kri z nje-
nih rok, da se vpleta trnje v
njene lase ... Medtem pa je
sodrga na trgu postajala vedno
bolj divja: vse kriči, divja, kle-
peta in psuje. "Kje so gospa
mati?" so kričali paglavci. "Ma-
— ti, Štefka se je — ka!" — "K
Radlerju je hitela v farno ulico,
coprnica, ki višjemu katoliku
je šla, da bi Štefki pomagal. Saj
je Štefka tako nedolžna. Sve-
ta Štefka, prosi za nas!"

In zakrohotala se je predz-
na ženska: "Saj je Madzeder
rekel, da ni nedolžna." Neki
malopridnež je zavpil: "Koliko
mi daš za njen deviški venec?"
Drugi mu odgovori: "Niti poč-
nega vinarja!" "Hoho!" se kro-
hota tretji: "Po cerkvah sedeti
in moške loviti! Potem pa po-
noči prihajajo k njej!"

Ubogo dete ... kaj je že vse
pretrpelo ob stebri? Koliko
zasmehovanja in psovanja ...
pohodili so njeno čast ... ni-
ma drugega več, kakor nedol-
žnost, ki ji tako genljivo zre z
bledega čela doli, ki ji odseva

iz objokanih oči — sedaj sika
satan proti njej, da obrizga
njeno lilijo ...

Roki je držala sklenjeni nad
železjem in je še vedno molila,
oči pa so ji vedno bolj temele
in vedno kakor umirajočemu
ptičku, ji je srce bilo v prsih.
Molila je k svojemu nebeškemu
ženinu in ni razumela, kar so
nesramni razuzdanci okoli nje
govorili. Toda mož na rdečem
konju se je, ko je slišal grde

psovke, zbudil iz svoje zamiš-
ljenosti — Ha, kaj žlobudrajo?
Kaj psujejo? Vlačuga? Kje je
vlačuga?

Kakor bi siknila gadova gla-
va, se postavi divji nožar tik
čigar čelo je bila sama kri, "Pa-
gred steber ter zakriči deklici,
ki je tam prikovana stala, v o-
braz:

"Ti! Slišiš! Vsi poznamo tvo-
je spletke in zvijače, sedaj pa
povej: Kdo se peča z vsemi
moškimi, kaj? Si-li že imela ot-
roka? Da, imela si ga!" je s
peklenskim pomežovanjem raz-
glašal sodrgi, ki se je okoli ste-
bra zasmehljivo režala. "Ona
mala, ki ji vedno ljubkuje, je
njena, ne materina, kakor ve-
dno trdijo! Haha, Štefa! Čuj!
Otroka imaš! Vsi vemo." Ka-
kor ploha krot in kač se sedaj
vsuje divji, satanski zasmeh na

deklico, ki je visela v železju
in je plaho in zmedeno zrla o-
koli sebe, ker sprva niti ni u-
mela pomena pasjih besedi. Na-
krat pa je Štefana kriknila od
grozne bolečine, kakor bi jo bi-
lo ožgalo razbeljeno železo: zvi-
jala se je v krutem mučeniškem
obroču in si je pokrila z roka-
ma obraz, čigar mrtvaška ble-
dota se je umaknila krvi, ki ji
je iz pojemajočega srca udari-
la v glavo.

"Aha, sram jo je. Ha, k —!"

Kar zagrmil od one strani tr-
ga sem hripav, strašan glas:
"Zalega! Gobezdala, jezike za
zobmi!" Bil je mladi Hendel,
čigar čelo je bila sama kri, "Pa-
sja sodrga, nesramna svojat,
psuj vlačugo, ki je utopila otro-
ka, magari tudi ženo-priležnico
odpadlega meniha; res je, so
vlačuge v Štajru toda, dekle
tam, kakor gotovo je Bog v ne-
besih, ni vlačuga! Oh — zgru-
dila se je — umira? — Nesram-
na zalega, boš molčala? Bobnar,
zabobnaj!" je gremel nad strelci.
"Sedaj mi bodi Bog milostiv,
napravim konec."

Divje je završela štajerska
koračnica in je preglasila pas-
je lajanje in kačje sikanje. Hen-
rik je izpodbodel konja in je
zdirjal preko tiscoglave množ-
ce, ki se je razpršila na vse

kakor začaran in je strmel ka-
strani, proti sramotnemu odru,
kor vsi drugi; ni vedel, kaj to
pomeni; potegnil je ključ in mu
ga je podal. Hendelov sin je sto-
pil k odru in je z močno, odloč-
no roko vtaknil ključ. Dobro
je: gre za življenje in smrt. Pa
naj gre! Bila je lepa kakor u-
mirajoč angel.

Sem ž njim!" Rabelj je stal tu
(Dalje prihodnjič)

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči
Henderson 1-2088 KENmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očistene piščance, na kose zrezane, po-
polnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-8187

Dostojanstvo....

Dober okus in simpatično
razumevanje vaših potreb

MARY A. SVETEK

pogrebni zavod

478 E. 152nd Street

KE 1-3177

Velik prostor za parkiranje
odzadaj

Ambulančna posluga z oksigensko
napravo dan in noč

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

RESTAURANT — For sale. Estab-
lished over 20 years. Good going
business. Across from theatre. Best
offer. GRovehill 6-9274. (16)

TAVERN - LIQUOR STORE.—N.W.
Established 16 years. Fully equip-
ped. Newly remodeled. Includes
Large walk-in cooler. Health ne-
cessitates sale. \$4,500. Phone
PALisade 5-7923. (16)

Nobeno drugo ameriško pivo
ni varjeno tako ...

edino Stroh's je varjeno z ognjem. V 19 za-
rečih se bakrenih kotlih je varjeno Stroh's z og-
njem pri 2000° za dosego najfinejšega okusa iz
najfinejših primesi. Nobeno drugo ameriško pivo
ni varjeno na ta način in zaradi tega nobeno drugo
ameriško pivo ne tekne tako kot Stroh's!

Ugajalo Vam bo **Stroh's** je lažje!

SEDAJ PO LOKALNIH CENAH

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Mich.

DRUŠTVO LOŽKA DOLINA

priređi

PLES

V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU NA ST. CLAIR AVE.

v soboto, 23. januarja 1960

Igral bo Johnny Vadnal orkester

Ples od 9. zvečer do 1. ure zj.

Vstopnina \$1.00

VSİ PRISRČNO VABLJENI!

MR ZLO!

Samo toliko ledu v vašem gasolinskem vodu in vi ste običali, dokler vlačilni avto ne
pride! Novi Boron z Ice-gard* preprečuje zamrznilcev gasolinskih vodov — predno vas
ta ustavi! Zamrznilcev preprečuje avtomatično, tako da imate neprekinjeno varstvo ob
vsakem ohijskem vremenu! Ne potrebujete nobenih posod s pro-
tizmrzovalnimi sredstvi in najvažnejše od vsega je, da ni-
mate nobenih dodatnih stroškov!